

1001 KERE MAŞALLAH!

Ekmeleddin İhsanoğlu

16 Şubat 2010 Salı 14:45

Londra'da Müslümanların bilimsel mirası keşfediliyor

Londra'nın ve dünyanın en gözde müzelerinden biri olan "The Science Museum" ("Bilim Müzesi"), uluslararası medyada da oldukça yankı uyandırmış önemli bir sergiye imza atıyor: "1001 İcat: Dünyamızdaki Müslüman Mirasın Keşfi". Ülkenin aynı zamanda önemli turist duraklarından biri olan bu yapıda Avrupa'nın dört bir yanından insanlar sergiyi inceleyebiliyorlar.

Amaç algıları değiştirmek

21 Ocak'ta başlayan serginin girişi daha fazla insana ulaşabilmek adına ücretsiz yapılmış. Adından da anlaşılacağı gibi ana konusu Müslüman bilim insanlarının geride bıraktıkları kültürel ve bilimsel mirası ve şu anki teknolojik ve bilimsel durumumuzun bu mirasa olan borcunu betimlemek ve anlatmak. Nitekim serginin mimarları Müslümanlar ve İslam medeniyetine dair oryantalist yaklaşım ve bakış açısının mirasına karşı bir tepki olarak da bu projeyi üstlenmişler; serginin adındaki "1001" vurgusunun sebebi de bu: yüzyıllarca Batı'da 1001 Gece Masalları, uçan halılar vb. egzotik ve oryantalist motiflerle süslenen ve bunun ötesinde düşünülmeden özellikle teknoloji ve bilim konusundaki katkılar tamamen görmezden gelinen İslam medeniyetinin bu alandaki katkılarını göstererek önyargıları yok etmek.

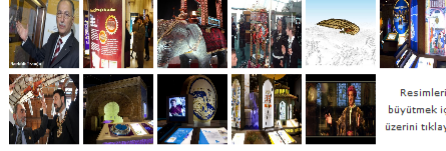
Kadıncıdan erkeğine, İspanya'dan Çin'e İslam medeniyeti...

Sergide yer alan, konu edilen ve takdim edilen icat ve isimler İslam'ın geniş coğrafyası ve uzun tarihinin her bir yanından. Eser ve isimlerin büyük bir çoğunluğu Orta Çağ'dan olsa da sergi 7. Yüzyıldan bu yana bilimin İslam dünyasındaki bin yıllık serüvenini kapsıyor. Serginin ana amaçlarından biri ise İslam medeniyetinin zenginliğini ve çağdaş başarıların arkasındaki önemini vurgulamak. Nitekim İslam dünyasındaki çeşitlilik de sergide kendini gösteriyor; erkek bilim insanlarının yanı sıra birçok önemli kadın Müslüman bilim insanı, ve İspanya'dan Orta Doğu'ya, Orta Doğu'dan Çin'e birçok farklı ülkeden ve etnik kökenden bilim insanı sergi sayesinde Londralılara tanıtılıyor.

İslam medeniyetinde aktif bir şekilde eserler vermiş olan bu bilim insanlarının arasında nasıl farklı dinlerden olan kişilerin de olabildiği, Yahudi olsun Hristiyan olsun bu kişilerin de rahatlıkla bilimsel çalışmalarını sürdürebildikleri ve özeldir Müslüman bilim insanlarının, genelde ise İslam medeniyetinin kendilerinden önceki gayri-Müslim ve farklı etnik kökenlerden gelen Hintli, Pers, Çinli veya Yunan birçok bilim insanı ve filozofun, antik kültürlerden yararlanmaktan çekinmedikleri de günümüzde bir ders niteliğinde sunuluyor.

Londra'lı İslam'la tanışıyor!

Londra Bilim Müzesi'nde İslam medeniyetinin bilimsel mirası kendinden bihaber olan batılarla buluşuyor..

Resimleri büyütmek için üzerine tıklayın.

Yedi farklı dalda Müslümanların bilim mirası anlatılıyor

Sergi tematik ve fiziksel olarak yedi ana bölüme ayrılmış ve her bölüm Müslüman bilim insanlarının ve icat ve keşiflerinin bağlamına göre tasarlanmıştır. Bu bölümler: "Ev", "Okul", "Pazar", "Hastane", "Kent", "Dünya" ve "Evren". "Ev" bölümünde günlük hayatını değiştiren ve dönüştüren icatlara yer verilirken, "Okul" bölümünün ana odağı İslam tarihinde eğitim alanında yapılmış olan yenilikler ve eğitim bilimi ve kültürü. "Pazar" adından da anlaşılacağı gibi İslam tarihinde ekonominin ve özellikle de ticaretin oynadığı önemli role, bu rol sayesinde nasıl farklı fikir, buluş ve keşiflerin binlerce kilometrelik bir alana yayıldığına dikkat çekiyor. "Hastane" bölümü ne zaman Müslümanların bilimsel mirası dense akla ilk gelen bilim dalını, tıbbi odak olarak ele alıyor ve Müslümanların tıbbı, sağlık kavramına olan yaklaşımını, bu konudaki başarılarını ve tüm bunların çağdaş tıpta nelerin kökleri olduğunu irdeliyor.

"Kent" kısmı ise bugün hâlâ milyonlarca turistin İslam ülkelerini ziyaret etmesine sebep olan muhteşem mimari eserlerin arkasındaki teknolojik yeti ve birikimi konu alıyor, aynı zamanda Müslümanların ürettiği mimari ve teknolojik metodların Batı'ya ve özellikle de Batı mimarisine olan etkisini inceliyor. "Dünya" bölümünün ana konusu ise kâşiflik; Müslüman kâşiflerin seyahatleri ve keşifleri tanıtılıyor. Son bölüm olan "Evren" ise tarih boyunca Müslüman bilim insanları arasında her daim özel bir yer olmuş olan astronomi ilminin etrafında dönüyor; Müslüman astronomları ve astronomi tarihine olan katkılarını konu ediyor.

Sergi İngiltere ile sınırlı kalmayacak

Jameel Vakfı'nın çabalarıyla ortaya çıkmış bir proje olan sergi, sadece The Science Museum ve Londra ile de sınırlı kalmamış ve kalmayı da düşünmüyor. Temelleri 2006 yılında atılan sergi farklı çağlarda 2006 yılından beri çeşitli İngiliz ve İskoçya şehirlerinde kendine yer bulmuş; bununla birlikte The Science Museum'daki sergi en geniş çaplı ve kapsamlı olanları ki serginin bundan sonraki durağı çağdaş Batı'nın kalbi olan Kuzey Amerika olacak. Sergi ve arkasındaki ekip burada da farklı şehirlerde ve müzelerde halka Müslüman bilim insanlarının geride bıraktığı mirası, bugünkü bilimsel gelişme ve buluşların bu mirasa olan borcunu, ve bilimin nasıl çok kültürlü, çok millî ve çok dîni bir şekilde tarih boyunca geliştiğini, filizlendiğini hiçbir zaman tek bir kültür, millet veya dinin egemenliğinde olmadığını ve olamayacağını ve bundan geleceğe dair çıkarılabilecek bir ders olduğunu anlatmayı hedefliyor. The Science Museum'daki sergi ise 25 Nisan'a kadar halk ile buluşmaya devam edecek.

Serginin tanıtım filminde yılları eskitemediği, akademi ödüllü aktör Sir Ben Kingsley (*Krishna Bhanji*) oynuyor:

1001 Inventions - 1001 İcat

By dünya_bizim

05:45

Dailymotion

Hatice Kübra Özgüven sergiyi İstanbul'a bekliyor